

Yttrande över En ny lag om ordningsvakter (SOU 2021:38)

Inledning

Svensk Scenkonst har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerat betänkande och får härmed anföra följande.

Svensk Scenkonst är bransch- och arbetsgivarorganisation för musik, dans, teater, opera och nycirkus. Organisationen representerar cirka 115 verksamheter och har samtliga scenkonstinstitutioner på nationell, regional och kommunal nivå samt flertalet privata scenkonstföretag i landet som medlemmar.

Allmänna synpunkter

Svensk Scenkonst ser generellt positivt på förslag om att modernisera och anpassa gällande regelverk till dagens förhållanden. Det är dock viktigt att Polismyndigheten fortsatt har huvudansvaret för att upprätta den allmänna ordningen och säkerheten i samhället. Myndighetens uppdrag är av särskild karaktär och de anställda i myndigheten har en betydligt mer kvalificerad

utbildning och högre kompetens än vad ordningsvakter har. Förslagen i betänkandet innebär att ordningsvakter ges utökade arbetsuppgifter och befogenheter. Om förslagen medför en snabbare och mer effektiv hantering för arrangörer av allmänna sammankomster och offentliga tillställningar är detta positivt. Svensk Scenkonst anser dock generellt att det är viktigt att den stora skillnaden i utbildningens längd mellan de två yrkesgrupperna återspeglas i de arbetsuppgifter och befogenheter som föreslås överföras från polismyndigheten till ordningsvakterna. Det bör även noteras att den föreslagna överflyttningen av resurser innebär ökade kostnader för verksamheterna.

Förslagen och innehållet i promemorian

Tillstånd att använda ordningsvakter

Svensk Scenkonst tillstyrker förslaget i betänkandet om att ett särskilt tillstånd inte ska krävas för användning av ordningsvakter om detta redan följer av lag eller annan författning. Svensk Scenkonst välkomnar alla regelförenklningar för verksamheterna. Det kan också konstateras att det på sina håll varit långa handläggningstider av tillstånd från polismyndighetens sida vilket inneburit vissa negativa konsekvenser för arrangörer.

Polisens ledning och kontroll

I betänkandet föreslås att en person som förordnats som ordningsvakt kan tjänstgöra var som helst i landet och vid vilken verksamhet som helst. Det är viktigt att polismyndigheten har en samlad information om i vilka verksamheter och var i landet som enskilda ordningsvakter faktiskt tjänstgör. Svensk Scenkonst tillstyrker därför förslaget om att den arrangör som anlitar ordningsvakter är skyldig att meddela polismyndigheten om att man använder sig av ordningsvakter i sin verksamhet när så sker.

Svensk Scenkonst ställer sig positivt till förslaget om att polismyndigheten fastslår en miniminivå för samverkan på nationell nivå samt beslutar om de yttre ramarna för samverkan mellan berörda aktörer. På så sätt ges förutsättningar för att användningen av ordningsvakter runtom i landet blir likalydande vilket är positivt.

En stärkt ordningsvaksutbildning

Betänkandet innehåller förslag om utökade arbetsuppgifter och befogenheter för ordningsvakter. Mot denna bakgrund tillstyrker Svensk Scenkonst förslaget om att utbildningen för ordningsvakter förstärks.

Ordningsvakternas ingripanden

I betänkandet anges förslag på åtgärder som handlar om att frigöra polisiära resurser och i stället låta ordningsvakter sköta vissa typer av arbetsuppgifter som idag hanteras av poliser. Svensk Scenkonst konstaterar att om denna överflyttning av arbetsuppgifter innebär en lättnad för verksamheterna med en snabbare och mer effektiv hantering detta är positivt. Detta förutsätter dock att arbetsuppgifterna är av det enklare slaget och att de ryms inom ramen för den utbildning som ordningsvakterna genomgår.

Svensk Scenkonst anser att det är viktigt att det finns en rimlig balans mellan polismyndighetens och ordningsvakternas arbetsuppgifter och befogenheter. Det bör särskilt beaktas inför framtida förslag på ytterligare överflyttningar av arbetsuppgifter/befogenheter mellan de två yrkesgrupperna.

Att låta ordningsvakter sköta mer ingripande åtgärder och få ytterligare befogenheter, tex rätt till kroppsvisitationer, ställer sig Svensk Scenkonst mer tveksamt till. Kroppsvisitation är en för individen ingripande åtgärd, varför en sådan arbetsuppgift/befogenhet bör vara förbehållet att utföras av en kvalificerad och utbildad polisman.

Krav för godkännande av personal hos auktoriserade bevakningsföretag

Svensk Scenkonst ställer sig positivt till att kravet på registerkontroll enligt säkerhetsskyddslagen tas bort och att det i stället införs en godkännandeprövning från polismyndigheten av anställda i bevakningsföretag. Detta förefaller vara en mer ändamålsenlig prövning utifrån de faktiska arbetsuppgifter som ordningsvakter utför i verksamheterna och som oftast inte är av särskilt säkerhetskänslig karaktär.

Förbundsjurist Susanne Abbefalk, susanne.abbefalk@svenskscenkonst.se,
08-440 83 79 är Svensk Scenkonsts kontaktperson i detta ärende.

SVENSK SCENKONST

Birgitta Svendén
Ordförande

Mikael Brännvall
VD